

**Conciones siue Conceptvs Theologici Ac Prædicabiles R.
D. Petro Bessæi SS Theol. Doct. Reg. Galliar. Oratoris**

Besse, Pierre de

Coloniae Agrippinae, A. M.DC.XXIX

Feria VI. Post Domin[icam] Passionis.

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-56232](#)

FER. VI. POST DOM. PASSIONIS.
FERIA VI. POST DOMIN.
P A S S I O N I S.

Partitio.

- I. De prasorum fugienda societate.
- II. De concilio ipso.
- III. De re bona male consultata.
- IV. De consilio bono imprudenter date, ac necessario.

Collegerunt Pontifices & Pharisai concilium
aduersus Iesum. Ioan. II.

F I G V R A.

Gen. 31.

CVM Iacob Patriarchæ filij immortale
Paulatim aduersus Iosephum fratrem o-
dium conceperint, tandem deliberata sen-
tentia eum interficere decreuerunt, inque vi-
tam eius coacto concilio conspirauere. Eui-
dens hoc fuit figura historiæ, quam Euange-
lium hodiernum representat. Videmus enim
hic posteros Iacob. Scibas sc. & Pharisæos,
diurno aduersus Iesum (qui frater eoru se-
cundum carnem erat) odio concepto in vita
eius conspirantes, & nefarium concilium co-
gentes, vt eum comprehendant, & crucifixum
mori cogant. O nefandum concilium! O
tartaream congregationem! Erit hoc hodie
næ concionis materia: Tu meus director &
conductor esto, Spiritus paraclite, & tu pa-
tronæ meæ, Virgo gloriofissima, cui in hanc
rem salutationem Angelicam offeramus:

A V E M A R I A.

I. Themistocles Atheniensium dux cū pra-
dium venale proponeret, publica pzx consi-
voce denuntiari jussit, in bona vicinia idipsū
situm esse; ratus, magnum hoc ad agri com-
mendationem momentum affere. Factum
hoc Ethnici viri nos admonet, quam sint so-
Improbiorū ciuitates bonorum exoptanda, & quam sint ē
confertia contra improborum detestandæ. Insinuavit
esse vitâda. hoc Psalmista, cum hinc carminum suorum
exordium sumpserit: Beatus vir, qui non ait in
consilio impiorum: & Apostolus, qui Corin-
thios idipsum monebat, dicens: Non commi-

scamini fornicarii, & cum eiusmodi nec cibis
sumite, an nescius quod modicum fermentum te-
ram massam corrumpt.

Prudens illa ac proba Sara, Abrahæ uxoris,
eum videret Isaac filium suum Ishaclis con-
sortio depravari, & ab eo ad idolatriam per-
trahi, domo illum exegit, dicens coniugi: E-
xice ancillam & filium eius. Vnde discere possu-
mus, impiorum improborumque consortia,
esse velis remisque fugienda, & procula do-
mo eliminanda.

Si enim cum pestis in ciuitatibus vicinis
grassatur, vrbes à contagio adhuc immunes,
omni ratione aduigilant, ne quis è ciuitati-
bus peste infectis ad se diuertat, ne nimis
contagio serpat latius, & lues similiter eas cū
cæteris depascat. Quid animam in gratia Dei
constitutam facere par est, aut quas eam ex-
cubias agere, ne peccatores tot sceleribus in-
quinati, ac terru inspirantes halitum, ad se ac-
cedant; siuque nefaria consuetudine se quo-
que corrumpant.

Apes cum pluia & imbre ingruunt, &
hyems deſeuit, in fauis suis delitescant; ti-
mentum enim ne, si foras egreditur, vetus ve-
hementior transuersas abripiat, aut ipsæ im-
bre suffocentur, aut aliquod, propter tempo-
ris injuriam, incommodum patientur. Dilcat
hinc, qui amore Dei tanguntur, & saluti ani-
mæ inuigilant, dum grauior scelerum tempe-
stas ingruit, ac vitiorum pestilens aura om-
nia circumquaque afflat; in fauis humilitatis
actimoris Dei delitescere, improborumque
societates fugere, ne aut ventus superbiæ eos
aliunde abripiat, aut auaritiae frigus adurat,
aut libidinum imbre suffocent. Expertus id
erat David exclamans: Elongauit fugiēs & man- Psal. 54.
si in solitudine.

In veteri lege præceperat Deus, vt lepra
infecti procul a cæterorum hominum con-
sortio agerent, cuius rei exemplum in Eu-
angelio legimus; decem enim leprosis Domino
occurentibus, nullus eorum aulus fuit acce-
dere, sed a longe steterunt. Quid spectasse
Deum puratis, cum huiusmodi leges ferret? Lue. 17.
aliud sane nihil, quam vt demonstraret pec-
cantium consuetudinem esse denitandam,
qui spirituali quadam lepra infecti sunt,
qua longe periculosior est lepra corporali.

O o o 3 Hinc

Hinc pium regem Iosaphat grauiter à Prophetā reprehensum lego, quod copias suas cum copijs impij Achab contulisset: *Cui occurrit Iehu filius Hanani, Vident, & ait ad eum: Impio probes auxilium, & hu qui derunt Dominum amicitia iungeris: Et idcirco iras quidē Domini merebaris.* An nō hinc discere possumus, non esse cum improbis societatem aut amicitiam ineundam?

Exod. 34.

At nondū hic quiescimus: producemus & alios conceptus prioribus non inferiores. Veruit olim Deus & quidem grauissime, ne filii Israēl nuptias cum alienigenis & gentibus inirent, aut alienigenis filias Israēlitides copulari sinerent: *Non accipies exorem de filiabus eorum filius tuus, ne faciant frānicar filios tuos in deos suos.* Prohibeat præterea Dominus, ne vllum cum gentibus Hebrei haberent commercium, sed quantum possent, ab ijs se sejungerent: *Cave ne vnguam cum habitoribus terræ illius iungas amicitias, que sint tibi in ruinam.* Designare volebas Domine, quantum ab improborum consortio consuetudineque periculi immineat.

Gen. 6.

O improborum consortia, quantum periculi animabus exitique affertis! Nec alia crediderim de causa Deum diluio terra superficiem cooperuisse, quā quod filii Seth, quos sacra Scriptura, propter sanctam probamque conuersationē, Angelos nominat, filias Cain hominis nequissimi sibi matrimonio copularent: atq; ita Princeps Apostolorum Petrus, militibus se adiungens, blasphemator factus est, & dilectissimum magistrum nefarie negauit, ac grauissimorum se facinorum reū constituit.

Ion. 2.

O pestiferas & infelices societas, & contagiosa commercia! propter Ionæ societatem nauarchus, & nautæ in vita discrimine versabantur. Vnicus Iudas in causa fuit, cæteri vt Apostoli submersionem timerent, & ad Dominum clamarent, pauidi & formidantes: pie namque creditur, propter sceletarissimum illum mortalium Iudam, grauem illam tempestatem, quæ cæteris Apostolis timorem inutiebat, esse concitatam. Vnicus quoque Dauid in causa fuit, vt se pugnata hominum millia peste perierint;

Matt. 8.

L. Reg. 24.

nisi enim ille peccasset, populo Deus luem non immisiceret. Vnicus rebellis, & refractorius Absalom duodecim hominum millia ^{s. Regis,} aduersus mitissimum regem concitauit, belloque rem committere ausos in perniciem & mortem attraxit. At relictis exemplis hisce Veteris Testamenti, aliud recentius vobis ab oculis proponam, quod simile vidisse vos velaudiuisse non putem. Videte namque in Euangelio hodierno, vt Caiphas magnum illum Synedrion nequitia sua & impunitate peruerat, Synagogam consilijs inficiat, Sribas, Pharisæos, omnes seniores, legisque doctores in partes suas trahat, inque lētentiam pertractos, in mortem innocissimi Iesu Christi conjurare compellat: *Collegunt Pontifices & Pharisæos consilium aduersus Iesum.* De nefario hoc concilio in primis loquendum est, ac deinde quid in eo constitutum & conclusum sit, videbitur.

Quod ad primum igitur, refert Euangelium, Pontifices & Pharisæos, inuidia inflatos, statim à miraculo à mortuis excitati Lazarī, quo omnes Dominus in sui admiracionem rapuerat, aduersus eum conspirasse, coactoque concilio in eius mortem nefarie conjurasse. Consuetudinem tuam hic detego, diabole, tuum hic opus intueor, tuasque

technas: cum enim vides peccatores firmiter secum statuisse, sancta quadam penitentia ad Deum, à quo peccando jam recesserant, conuerti; furias statim tuas ad consilium cogis excitas tentationes, prauos affectus producis, milleque impedimenta opponis, quo sanctam illorum voluntatem aut ad nihilum redigas, aut saltē infringas & imminuas. Vnde cum totam hodie ciuitatem Ierosolymitanam ingenti hoc miraculo a Christo patrato commotam videoas, ita vt omnes cum honorare, colere, adorare, verumque Messiam in lege promissum credere constituant; omnes vndeque improbos & sceleratos conuocas, nefarium & pestilens concilium cogis, tum vt præclari huius miraculi famam aboleas, aut saltē obscures; tum vero vt vita auctori, vitam cripias.

Statim

Statim ut Iacob Patriarcha conuasatis omnibus se in viam dedit, vt in Mesopotamiam terram patrum suorum reuerteretur, & gentilium regionem relinqueret; ecce continuo Laban, multo stipatus cōmitatu, iraque exāstuans fugientem inseguitur, vt comprehēsum interficiat. Exprimis tu, & Laban, nefarium dæmonum agendi modum, qui, cum peccatores captiuitate eorum se cōspicere velle vident, vt libertatem consequi, & recto ad cœlestem patriam calle tendere valent, se itineri quoque accingunt, arma præparant, furiarum suarum cohortes ferrumiant, vt fugientes listant, & ad peccati regionem, è qua vltro egrediebantur, obtorto collo etiā inuitos reducant.

Cum impius ille tyrannus Pharao, Hebreos iugo sese captiuitatis eximere, Ägyptumque deserere velle inaudisset, vt Deo sacrificia more patrio offerrent; statim illos vexauit, nouis oneribus grauauit, quotidianumque pensum adauxit. Vt hinc disceremus, diabolum, infernale illum tyrannum, vt plurimum, cum peccatorum Ägypto egredi cōstituimus, nobis impedimento esse, vexare, nouisque nos oneribus aggrauare.

Scriptum est in Esdra, Iudæis è captiuitate reuerteris, & templi fabricam restaurare incipientibus, vicinas & conterminas nationes, & gentes in circuitu positas insurrexisse, templi fabricam impeditre conatas. Decemur hic, nullum omnino à nobis bonum opus inchoari, quia dæmones & omnes infernales furia totis sese viribus opponant: & cum reuecti è captiuitate peccatorum, ad quod per sanctam confessionem peruenimus, egregium conuersio[n]is templum constituere nobis firmiter propinquum; tum diabolum & omnes furias eius, omni ratione conatibus nostris resistere & aduersari. Et sane video vix dum nato Domino, Herodem & omnem Ierosolymam cum illo turbari, & nefarium tyranum in mortem pueruli conspirare. Quid hæc denotant Auditores? nisi Dominum nostrum Iesum Christum in anima spiritualiter per gratiam vix natum esse, quintartarus Ita-

tim & omnis tartarea potestas aduersus eum commoueat, satanasque nefarius ille tyranus in salutem eius conspiret. Videte quoque, vt hodie populo Christi miraculis delinito, ei adhærescere proponente, Synagoga, vt tam pio operi impedimentum aliquod opponat, eorumque voluntates alio diuertat, concilium cogat, & comitia celebret: Collegerunt Pontifices & Pharisæi concilium.

O pestilens & nefarium concilium! tu sc̄ es impia illa congregatio, quam toties in Propheticis oraculis expressam legimus, vt in primis illis verbis Psalmistæ: Afterunt reges terre, & principes conuenerunt in unum aduersus Dominum & aduersus Christum eius & Salomonis: Circumuenianus i[psius] flum: quoniam contrarius est operibus nostris & improprietat nobis peccata legis, & filium Dei se nominat: & Ieremias: Cogitauerunt super me consilium dicentes: Ierem. 2.

Sap. 2: Eradamus eum de terra uiuentium & nomen eius non memoretur amplius. Omnes denique Prophetæ de hoc varicinati sunt. Pestilens igitur & detestandum plane conciliabulum fuit, quodin Dominum Iesum cuditur, & in quo de vita Filio Dei vñigenito cripienda tractatur.

Anne patieris Caipha, infande, nefande, improbe p[ro]ineeps, totius Synagogæ caput, magne Pharisæorum magister, & sacerdotum omnium Pontifex, tam nefarium vt in Iuda[ea] concilium cogatur, & in vrbe quidem regia & sancta Ierusalem: Quid? Tantane tua erit impudentia, ne dicam audacia, vt huius nefarij concilij auctor existas, tamque pernicio[s]am & detestabilem synodum cogi justeris? Anne Caipham hocce agere? summum Pontificem hoc attentare, siue adeo obliuisci? tunc futurus es ille proditor, ille 2. Reg. 4. ingratus, ille perfidus Achitophel, qui cum omnia Davidis negotia tractaret, regnique consilia nosset, Absalom eiusq[ue] sequacibus Conceptus persuasit, vt seditionem concitarent, armiq[ue] super nefario concilio Caipha.

Absa-

Absalomum Achitophel , ad arma concites & commoueas , quo aduersus Principem , Messiam & Deum suum scelerate confirent? Tunc fururus es superbus ille , inuidus , & ambitionetumens Aman , qui Assuero consilium dedit , miserum ut Mardochaeum est vi-
ta tolleret: tunc superbe Pontifex , summus aulae vertex , princeps & caput Synagogæ cum fies , Iudeis suades , vt Iesum , qui verus Mardochaeus est , ad necem depositant? anne deterius aliquid reperire consilium pos-
ses , anne pestilentius , anne etiam exitio-
fius?

Matth. 14.

Nefarium , fateor , fuit Herodiadis consi-
lium , quando filia sua sit , vt Ioannis Baptiste caput in disco postularet. At tuum o Caipha , consilium centuplo detestabilius est , quando populo persuades Iudaico , vt Christi Do-
mini caput sibi tradi postulet.

*Congregauerunt Pontifices & Pharisæi con-
ciliū. Heu quot nefanda concilia , quot in-
fandæ conspirationes , quot coniurationes
aduersus benignissimum Redemptorem co-
guntur! vix namque creati erant Angeli , &
ecce statim eorum Pontifices collegerunt con-
ciliū : qui ecce statim Caiphas Lucifer in-
quam , Angelicæ Synagoge Princeps tertiaria
Angelorum parti consuluit , vt aduersus diui-
nitatem confirarent. Factum est prælrium ma-
gnum in celo. Vix erat homo in terrestri eti-
am paradiso constitutus , quin ecce statim
Principes collegerint conciliū: quin Satan ;
Adam & Eva congregentur , conciliū in-
cant , in quo de diuitiate disceptetur , Eritis
sicut dij.*

*Quid addam amplius? dicam te , o Pater
æterne , & te , o gloriose & Sancte Spiritus ,
vos Principes æterni , Sanctissimæ Trinitatis
personæ , ab æterno concilio aduersus Re-
demptorem meum coegisse: vt eum innocē-
ti morti adjudicaretis: vos etenim illi Prin-
cipes estis , de quibus olim Psalmographus ;
Asiterunt Reges terra , & principes conuenerunt
in unum aduersus Dominum & aduersus Chri-
stum eius.*

Psal. 2.

III.
Piamedia-
tatio quo-
ad condem-

Nulla igitur datur effugij via , mi Redem-
ptor; te mori necesse est , non est quod dicas
amplius. *Transeat à me calix iste. Ita namque in
arcano SS. Trinitatis concilio constitutum*

est , in quo jam à longo tempore morti adju- nationem
dicatus es , & vterius non appellasti. Causa Christi-
tua in duobus summis concilijs , in concilio
scilicet Divinitatis , & in foro humano in con-
cio nempe & in terra , examinata fuit , di-
scussa & peracta ; & utrobique mortis sen-
tentia in te lata fuit. Verum quanam potissi-
mum de causa vos o consiliarij æterni , vos
Cur Chri-
judices omnium judicum supremi , qua le-
sus ab omni-
ni atemna-
te morti sit
Audite quæsio , quid ad hæc respondeant , adjudicatus
*Expedi ut unus homo moriatur pro populo , Ie-
sus inquam Christus , Deus simul & homo;
vt mundus ratione quadam inaudita , pro-
pria tamen & conuenientissima , redimatur;
quo euidentius Dei erga homines amor ap-
pareat , vt scilicet homines ab homine in exi-
tium perducti , per hominem restauren-
tur.*

Vos vero Pharisæi , Pontifices , tuque Cur Ca-
imprimis Caipha quam mortis causam after-
phas Chri-
tis , & quod jus prætenditis , quam æquita-
stum digni-
tem depromitis. aurqua via ad tam crudelē momentū
& cruentam sententiam ferendam procedi-
cauitis. Audite , obsecro , corum leges & iura , in-
uidiam inquam potius & furore : *Quid faci-
mus , quia hic homo multa signa fecit: quod mira-
cula edat , animas ad bonam frugem con-
uertat , quod mortuos excitet: atque hoc
fundamentum fuit tam iniqua sententia fe-
rendæ.*

O judices iniquissimos , o judices affe-
& tibus in trahuerum actos! Caipha , cum aitis ,
*Hic homo , si scires quis hic homo fœret , nun-
quam eum morti adjudicares. Homo quip-
pe hic simul & Deus est; homo hic multa o-
lim signa fecit , tot prodigia in Ægypto , tot
mirabilia in mari Rubro , tot miracula in de-
serto. Homo hic simul Deus & homo est ,
qui descendens aliquando è celo in ter-
ram , è Ierusalem in Iericho , incidit in ma-
nus Iudæorum , qui instar latronum eum de-
spolierunt , saucierunt , & mortuo coia-
crucis arbore derelicto , abierunt. Est deni-
que ille homo , qui tot miracula edidit in un-
carnatione sua , quando nimis duas na-
turas in una eademque hypostasi combi-
nauit ; tot signa in nativitate , tot prodigia
in vita*

in vita; & in cuius morte tot quoque mirabilia videbitis. Faciet namque moriens Solum deliquium pati, terram tremere, petras discindi, sepulchra quoque reserabit. Homo denique est omnium rerum peritissimus. Verum quid deinde in hocce concilio ais, o Caipha? Vos nescitis quidquam. Quid cogitatis viri, quid dicitis? necesse est ut homo hic de medio auferatur, res nostræ aliquin pessimo loco futuræ sunt. Nisi enim remedium aliquod in tempore adhibeamus, venient Romani & auferent locum nostrum, urbemque nostram euertentes, omnes nos dispoliabunt; quare expedit, ut unus homo pro omni populo moriatur potius quam tota gens misere pereat. Nautæ qui Ionam vehebant, si forte meministis, cum grauis tempestas incidisset, ut se suaque conseruerant, Ionam in mare deiecerunt, cuius mors illis vitam peperit: illo namque submerso, rediit serenitas & malacia. Similem hodie quoque tempestatem impendere nobis a Romanis videmus; necesse est igitur, ut hominem huic in mare passionis præcipitem iaciamus, quo eius nos mors morte eripiatur, & vitam nobis salutemque conferat.

An non magnum Gerasenorum dementiae argumentum fuit, Christum à finibus suis pellere, ne porcos perderent? Non minor mihi credite, Caiphae huius dementia est, Christum ipsum perdere molieris, quod timeret ne in Romanorum manus ciues incidenterent.

Vos nescitis quidquam: Nescitis, quantum in hac re pondus & momentum consistat: nescitis quantum huiusc rei intersit, ab ea nempe omnis nostra salus, fortuna, ars, socique dependent; salus inquam, vel ruina, omne nostrum commodum, aut incommodeum. O superbientem superbi hominis orationem, o verba tumore & arrogantia plenissima! Potens ille Persarum Rex Xerxes, cum quodam tempore comitia regni indixisset, in quibus de bello Græcis inferendo disceptaretur, hac principes oratione est allocutus: Ne videar me tantum vobis consilio vos contraxi: ceterum scitote parendum vobis magis quam suadendum. Notate effrænatam hominis arrogantiam, & intolerabilem

Tom. I. Bessai Quadratz.

præsumptionem. Eandem mihi hic ostendere videtur Caiphas, qui etiam adhuc maiorem, dicens: *Vos nescitis quidquam: Necesse est ut unus pro omnium salute moriatur, nulla alioquin securitatis spes effulget.*

Eisdem verbis Saulem usum cum filio suo Ionatha appetat, *Quamdiu vixerit filius Ioseph Reg. 10. super terram, non stabilis tu, n que regnum tuum. Itaque iam mitte, & adduc eum ad me, quia filius mortis est.* Verba porro Saulis, Caiphas usus est repetiuissime dicens; *Quamdiu vixerit homo ille, principes & seniores, nunquam synagoga nostra stabilierunt; nisi ille moriatur, res nostræ non succedent, sed pessum ibunt.* Eia igitur moriatur, inuadamus eum, & eradamus eum de terra viuentium. *Expedit namq; ut unus homo moriatur pro populo.*

Quare obsecro magne Pontifex? Ne scilicet, inquit, res nostræ dilabatur ac pessum erat, morte innocens est condemnandus. Quam perperam concludis, quam parum dialecticus es? at longe aliter quam destinasti & concepisti euenerit. Christi namque mors erit & vestra, illo occumbente, vos, regnum & respubl. vestra extinguetur & occumber. Timeo enim ne idem vobis euenterum sit, quod olim Regi Ieroboam, qui *Reg. 18.* cum vitulos ænæcos erexit, variaque idola per regnum adorari præcepisset, ratus id ad regnum stabilendum non parum momenti allaturum; nesciuit se sibi, filii familiae, atque adeo vniuerso regno perniciem & exitium intulisse.

Pharao Ægypti Tyrannus, ratus Hebræorum primogenitorum nece regnum stabilendum, tantum absuit, ut voti compos factus fuerit; ut potius diabolicum hoc commentum & pestilens consilium, regni exitium fuerit, & se suaque euenterit: cum enim omnes Hebræorum masculos in profluentem proiici mandasset, ipsem cum toto exercitu ab uno Hebræo rubri maris gurgite absorptus fuit. Eadem vobis, mihi credite, fortuna impenderet, Iudæi: dicis o Caipha iude Xinique, expedire ut unus pro populo toto moriatur, sed adeone Deum mundo *Reg. 13.* huic noxiū censes, ut eum mundo pellere decreueris? Cum Elisæus Propheta iamin

P pp extre-

Gen. 32.

extremis ageret, Rex Ios pedibus eius aduoluntus lachrymabatur & clamabat dicens: *Pater mihi, currus Israel & auriga eius:* quasi regnum à morte ejus neminem esset habitum, cui tuto, vt Eliseo consueuerat, credi posset. Laban etiam auditio Iacob, relicta Mesopotamia, in patrium solum rediisse, consernatus fuit, & tantum non exanimatus, ob decessum scilicet eius qui tanta sedulitate & cura oues suas pauerat, ita vt in infinitū creaserent. Te vero Caipha, omni barbarie barbarior, non pudet aut piget, è medio tollere, morti adjudicare, non dico Eli-sæum aut Jacobis, sed filium Dei unigenitum, quo sublato quæ non calamitas synagogæ vestræque reip. impendet? Nesciebat olim Samson, se à spiritu Dei esse derelictum: at tam demum agnouit, licet serius, cum Philisthæorū carcerib. traditum vidi. Ita quoque tu Caipha, & vos Iudæi, nescitis quid sit Deo esse delstitutum: sciatis autem postea, cum venerist Romani, & cinxerint muros vestros, & omnem posteritatem vestram cum tota gente vestra euerterint. *Expedi ut unus homo moriatur.* O tristum nuntium! ecce sententia mortis in Messiam lata. Quis ei suggeret, vt se subripiat, vt alio appellat, vt se in tuto collocet? Cum Elau aduersus fratrem Iacob cōspirasset, statim tu ei Rebecca suggestisti vt fugeret, *Ecce Esau frater tuus minor ut occidat te.* Aperit Chiufui Dauidi Regi omnia confilia, & quidquid in castris Absalom gereretur, & eheu! nemo Salvatori meo vel minimū suggerit: ne ego ei nefarium hoc consilium, hanc impian coniurationem detegit. Quid hic agitis ô Nathanael, Gamaliel, Ioseph ab Arimathea? cur præceptoris & Domini vestri patrocinium non suscipitis, aut cur saltem dissoluto concilio, ei non suggeritis, sibi vt caueat, tanta taliaque in caput illius cudi? Nequaquam, *Expedi enim ut unus homo moriatur pro populo.* Est tamen hic aliquid quod in te laudem ô Caipha: nunqua, mihi crede melius rem acu retigisti: prophetizas, & verum dicas, nescis tamen. Nam cum plurima Deus media posset quib. humano generi ob peccatum perditio posset succurrere, Filij tamen sui passionem hic potissimum adhibere vo-

luit, quo nullum aut melius aut conuenientius tum ad naturam humanam restaurandam, tum ad amorem diuinum melius perspiciendum potuit inueniri. Hauis id à Paulo Apostolo ita Hebreis scribente: *Decebat Hebrei, eum, propter quem omnia, & per quem omnia qui multos in gloriam adduxerat, auctorem salutis eorum per passionem conformari.* Anne *Luc. 14.* obliti estis, quid ipse duobus discipulis in Emmaus euntibus dixerit in via socius: *Ostulisti, & graui corde nonne hac oportuit Christum pati?* *& ita intrare in gloriam suam?* Bene igitur dicit Caipha. *x edit.* Erat namque primi delicti graviora duabus de causis infinita: primo quod aduersus infinitam maiestatem patrum, deinde quod ad infinitos homines eiusdem contagio serperet. Ac proinde requirebatur homo, qui infiniti simul esset roboris, & meriti apud Deum immensi: qui sanguine suo peccatum adeo graue, tamque diuturnum expiareret. Et quoniam inter homines, tam efficax & præclara virtus non reperiatur, nec tanta merita; nihil magis proprium aut cōuenientius, ad diuinæ iustitiae satisfaciendum, potuit reperi, quam vt Dei filius, cuius maiestas infinita est, humani naturam induendo, Deo pro homine satisfaceret, proq; humano genere mortem oppeteret. Hoc scilicet expediebat, nulla alioquin cœlum ingrediendi via dabatur, ipse paradisi portæ clausæ semper alioqui manserent. Ita namque prædixerat ipse Iesus olim: *Expedi vobis, ut e. o. vadam,* scilicet ad mortem, & à morte ad inferos, ab inferis ad Patrem. Expediebat vobis, ô Angeli, vt sedes nimirum vestram replerentur, & prisina ruita restauraretur; Expediebat & vobis Patres, qui in limbo captivi detinabantur, vt Figura eripi possetis; & vobis in primis ô homines, *Num. 15.* vt hac ratione obstructum cœli limen subiretis. In quam tem figuram è veteri instrumento producam. Homicida qui ob cedem commissam patria eie&tus erat, prius in patriam redire non poterat, quam summus Pontifex obiisset. Designabat hoc redemptionem nostram. Auditores: non prius enim poterat primus homo, sui ipsius, homicida, paradiſo, patria nimirum sua, extorris factus in patriam reuerti, quā Iesus Christus.

Iud. 19.

Gen. 22.

1. Reg. 15.

Caiphas in
hoc consi-
lio prophe-
ta fuit.

stus, summus ille Pontifex, exspirasset. Expediebat ergo hunc hominem mori.

Etsane expediebat Domine, mi Redemptor, licet usquequa necessarium fore, te nostri causa mortem oppondere: mille namque tibi alioquin media suppeterant, ad nos redimendos, at nullum hoc ipso commodius aut convenientius. Expediebat scilicet Domine temori, ut nobis vitam conferres: descendere, ut nos exaltares; humanam naturam induere, ut nos semideos facheres; passionis tormenta subire, eternam ut nobis beatitudinem & infinitam promerereris. O bonitas infinita, o Redemptor benignissime, quas gratiarum actiones, quas laudes, tam immensus amor, vel quænam potius obsequia, tam ingens, tam singulare, & adeo eximum beneficium promeretur? Nostra, fateor Domine, vires non sufficiunt, labascunt humeri: attamen quidquid in nobis est libenter, merito tibi dedicamus & offerimus: cor scilicet ad te amandum, corpus ad te adorandum, animam quam te assidue sequatur, quo tibi sincerum in hoc mundo obsequium offerat, exspectans, donec in altero te plene laudare queat. AMEN.

SABBATO POST DOMIN. P A S S I O N I S.

Partitio.

I. *Depugna carnis ac spiritus.*

II. *De Christi passionibus.*

III. *De clarificatione Domini.*

Nunc anima mea turbata est. Ioan. II.

F I G V R A.

2 Reg. 19.

DAVID Rex cum post Absolomi seditionem commotionemque urbe profugeret, & nudipes & capite aperto, torrentem Cedron transiret, ut in desertum secederet, ingenti cordis dolore tactus intrinsecus, vultum in moerorem contraxerat.

rat & lachrymas vbertim effundebat. Hodie hanc figuram eompletam videmus. Verus enim David IESVS CHRISTVS, post cruentam Synagogæ Iudaicæ coniurationem, Hierosolymis secedens, tristitiam induit; passionisque torrentem quem transiit erat, & desertum Caluariae in quo crucifixus sibi proponens, aperte declarat animam suam esse turbatam, & variis angustiarum motibus concussam. Sunt hæc Domine puncture crucis, & præambula passionis tuæ iamiam instantis: neque enim credo te perturbationi animi interiori esse obnoxium. De hac perturbatione hodierna die, modo SS. Pneumatis auxilium, & D. Virginis interuenient preces, verba faciemus. Quamobrem recitemus singuli:

A V E M A R I A.

Patientiæ illud & tolerantiae speculum Iob, humanæ vitæ ærumnas calamites- *Iob. 7.* que deplorans, merito mihi dixisse visus est: *Vita hominis militia est super terram.* Vix enim nati sumus, quin statim militiæ acribamur, eidem assuecamus, & nobis quotidie, & ad finem usque vita bellandum sit. Vix etiam quondam Deus cœlos creauerat, quin eos statim Angeli, idque contra cœlorum naturam, violento quodam cursu & impetu abreptos egerint, nevlo deinde tempore motus ille quietuerit, sed ad finem usque mundi permanens sit, & mundo demum finiente finiendus. Quod præfiguratum est, mortales, vix nos in hunc mundum ingredi, quin statim aliud quoddam Angelorum genus animas nostras inuadat, & violento quodam impetu transuersos rapiat, ab Oriente nempe gratiarum usque in Occidentem peccati impellendo; qui impetus quidam est præter rerum ordinem, & natura nostra penitus repugnans. Quod Apostolus optime exprefcit, dicens: *Non est nobis colluctatio aduersus carnem & sanguinem tantum, sed aduersus mundi rectoris.* quasi dicaret: Duo nobis ab ortu nostri exordio Duo belli bellorum genera instant, & sequuntur quo genera in cumque demum fugerimus: bellum scilicet hominem, & externum, & ciuale. Motus enim quos

P p p 2 nobis